
JAARVERSLAGGEVING 2019

Stichting voor Speciaal Onderwijs op Gereformeerde
Grondslag in Zeeland

te KAPELLE

Kapelle, 24 juni 2020

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG	1
JAARREKENING	
BALANS PER 31 DECEMBER 2019	25
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	25
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019	26
BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	26
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019	27
GRONDSLAGEN	28
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS	31
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	34
OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN	37
WNT	38
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	40
OVERIGE GEGEVENS	
CONTROLEVERKLARING	42
BIJLAGEN	
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE SAMUËLSCHOOL	49
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE EBEN-HAËZERSCHOOL	50
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE DIENST AMBULANTE BEGELEIDING	51
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE STICHTING	52

ONDERTEKENING

Naam

Handtekening

J. Nijssen

A. Kuntz

PM Bauwens

S. de Vos

Bestuursverslag

Speciale Scholen Kapelle

2019

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Het schoolbestuur

- 1.1 Organisatie
- 1.2 Profiel
- 1.3 Dialoog

2. Verantwoording beleid

- 2.1 Identiteit
- 2.2 Onderwijs & kwaliteit
- 2.3 Personeel & professionalisering
- 2.4 Huisvesting & facilitair
- 2.5 Financieel beleid
- 2.6 Risico's en risicobeheersing

3. Verantwoording financiën

- 3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief
- 3.2 Staat van baten en lasten en balans
- 3.3 Financiële positie

Bijlagen

- A. Jaarverslag van de toezichthouder
- B. Jaarverslag van de medezeggenschapsraad

Voorwoord

'Gewoon waar het kan, speciaal waar het moet'. Dit is leidend geweest in 2019 voor alle medewerkers. Altijd zoekend naar mogelijkheden en gericht op de ontwikkeling van leerlingen, op weg naar het vervolgonderwijs of opvang, naar een plaats in de maatschappij.

In dit bestuursverslag leggen we verantwoording af aan alle belangstellenden en belanghebbenden. Of het nu ouders/verzorgers zijn, leden van de stichtingsraad, de inspectie, het samenwerkingsverband, reguliere scholen uit ons voedingsgebied, de overheid en iedereen die onze organisatie een warm hart toedraagt. In hoofdlijnen laten we zien wat we hebben willen betekenen voor de kinderen en de jongeren die aan onze zorgen zijn toevertrouwd.

Vanuit onze grondslag hebben we onderwijs, begeleiding en zorg geboden op grond van de Bijbel en onze gereformeerde belijdenis. De Heere geve Zelf Zijn zegen daarover.

Alle medewerkers binnen SBO Samuël, (V)SO Eben-Haezer en de Dienst Ambulante Begeleiding worden hartelijk dank gezegd voor hun inzet.

J. de Nooijer
College van Bestuur

1. Het schoolbestuur

Dit hoofdstuk bevat generieke informatie over het schoolbestuur. Hoe ziet de organisatie eruit? Waar staat het schoolbestuur voor? En met welke partijen wordt er op welke manier samengewerkt?

Organisatie

Contactgegevens

Naam schoolbestuur	Stichting voor Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag in Zeeland
Bestuursnummer	84151
Adres	Coxstraat 9, 4421 DC Kapelle
Telefoonnummer	0113-330087
Email	info@specialescholenkapelle.nl
Website	www.specialescholenkapelle.nl

Contactpersoon

Naam contactpersoon	De heer J. (Sjaco) de Nooijer
Functie	Bestuurder
Telefoonnummer	06 - 27 54 11 72

Overzicht scholen/dienst

SBO Samuël	https://www.specialescholenkapelle.nl/ https://scholenopdekaart.nl/basisscholen/12288/School-voor-SBO-Samuel
(V)SO Eben-Haezer	https://www.specialescholenkapelle.nl/ https://scholenopdekaart.nl/basisscholen/12289/School-voor-Voortgezet-Speciaal-Onderwijs-Eben-Haezer
Dienst Ambulante Begeleiding (DAB)	https://www.specialescholenkapelle.nl/

Juridische structuur

De juridische structuur is een stichting. Jaarlijks worden de leden van de stichtingsraad (kerkenraden, schoolbesturen en ouders) als stakeholders bijeengeroepen voor de stichtingsraadvergadering. Tijdens deze vergadering wordt het jaarverslag gepresenteerd.

Organisatiestructuur

Governance Code en Functiescheiding

In [Code Goed Bestuur in het primair onderwijs](#) zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. Het bestuur handhaaft deze code. Er zijn geen punten waarop afgeweken wordt.

De [Code Goed Bestuur](#) benadrukt de verplichte scheiding van de functies van bestuur en intern toezicht binnen organisaties voor primair onderwijs. De functiescheiding wordt uitgewerkt door middel van een functionele scheiding (one-tier).

College van Bestuur

Naam	Functie	Nevenfuncties
De heer J. de Nooijer	Bestuurder	- Directeur Dr. C. Steenblokschool te Goes (bezoldigd) - Lid regionale commissie Berseba (bezoldigd) - Lid kwaliteitscommissie Berseba (niet bezoldigd)

Raad van Toezicht

Naam	Functie	Aandachtsgebieden
De heer J. Nijse	Eerste voorzitter	Huisvesting en personeel
De heer P.M. Bouwense		Personeel
De heer H.J. Knulst	Tweede voorzitter	Financiën
De heer S. de Vos		Huisvesting
Vacature		Onderwijs (en recht)

In verband met van de privacy van de leden van de Raad van Toezicht, is de vermelding van de (on)betaalde nevenfuncties achterwege gelaten. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen, indien gewenst, een vrijwilligersvergoeding voor de verrichte werkzaamheden.

Tevens hebben in afwijking van de code goed bestuur meerdere leden van de Raad van Toezicht een zittingstermijn van meer dan acht jaar om de continuïteit binnen het orgaan te bevorderen.

Het jaarverslag van de toezichthouder is opgenomen in bijlage A.

(Gemeenschappelijke) medezeggenschap

Naam	Functie	Geleding
Mw. J. Quist	Voorzitter	Personeelsgeleding SBO Samuël regulier
Mw. J. Joosse	Secretaris	Personeelsgeleding SBO Samuël +
Mw. C.D. Bakker		Oudergeleding
De heer N.L.J. Bouwman		Oudergeleding
Mw. D.J. Guiljam		Personeelsgeleding (V)SO Eben-Haëzer

Mw. C.J. van Steenis		Personeelsgeleding SBO Samuël +
Mw. C. van Twillert		Oudergeleding
Mw. E. de Voogd		Oudergeleding
De heer H.K.J. Weststrate		Personeelsgeleding (V)SO Eben-Haëzer

Bestuur, ouders en personeel hebben zich uitgesproken voor een medezeggenschapsraad met adviesrecht. De GMR heeft in 2019 voor twee jaar afstand gedaan van het instemmingsrecht na een peiling onder ouders en team. De bestuurder en de schoolleiding informeren de GMR over actuele zaken, maar geven ook uitleg over de verplichte documenten: onder andere begroting, jaarplan, resultaten en jaarverslag. In 2019 heeft de GMR niet gesproken met de Raad van Toezicht. Dit staat wel gepland voor 2020.

Het jaarverslag van de medezeggenschapsraad is opgenomen in bijlage B.

Profiel

Missie & visie

De basis en het uitgangspunt van ons onderwijs is het betrouwbare Woord van God. Van daaruit formuleren we kernwaarden die leidend zijn in de vormgeving van ons onderwijs.

Met ons onderwijs willen we onze leerlingen een veilige en betrouwbare omgeving bieden, waarin de leerlingen ieder met zijn of haar eigen gaven, talenten en mogelijkheden kan groeien naar een zelfstandige en sociale persoonlijkheid. Met ons onderwijs willen we bereiken dat onze leerlingen worden voorbereid op een plaats in de maatschappij waarin ze weerbaar zijn en zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen, werken en leven.

Samen met de (pleeg)ouder(s)/verzorger(s) willen we onze leerlingen in overeenstemming met de toegezegde doopbelofte onderwijzen en leren leven binnen de ruimte van het grote gebod en dat is 'God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf'. Daarin is het belangrijk dat wij als personeel daarin gids zijn en de leerlingen voorleven.

Vanuit de opdracht "God liefhebben boven alles en de naaste als onszelf" staan goede relaties centraal. Goede relaties worden gekenmerkt door: betrouwbaarheid, acceptatie, respect, welbevinden, afhankelijkheid en openheid. Dit resulteert in een pedagogisch klimaat waarin iedereen zich geaccepteerd voelt zoals hij of zij is en gestimuleerd wordt tot verdere ontplooiing van zijn of haar talenten.

Opvoeden doen we samen. We werken met elkaar aan hetzelfde doel. We vinden het belangrijk dat we op school tijd voor elkaar hebben en steun aan elkaar geven, kortom: we zijn betrokken op elkaar(s) (werk). Daarnaast werken we aan een goede samenwerking tussen thuis, school en stageplaats.

Kernactiviteiten

De belangrijkste kernactiviteiten van het bestuur zijn:

- Bewaken van de identiteit.
- Naleven van de governance op basis van de Code Goed Bestuur.
- Beleid ontwikkelen ten aanzien van onderwijs en zorg en op deze thema's de verbinding zoeken met de scholen en de dienst ambulante begeleiding.
- Realiseren van benodigde huisvesting en ontwikkelen van een visie op huisvesting voor de toekomst om te komen tot realisatie van een expertisecentrum.
- Dialoog met stakeholders en functioneren binnen een breed netwerk.
- Aanleveren van de vastgestelde documenten als begroting en jaarrekening.

In het achterliggende jaar heeft de Raad van Toezicht vijf keer vergaderd samen met het CvB.

Strategisch beleidsplan en bestuursplan

Bij de invoering van de organieke scheiding is een strategisch beleidsplan opgesteld. In dit beleidsplan zijn doelen geformuleerd op de bekende bestuursgebieden: onderwijs, kwaliteit, huisvesting, financiën en personeel.

In 2019 heeft de bestuurder een bestuursplan geschreven voor de periode 2020-2022: Bestuursplan 'Focus op onderwijs en zorg'.

De strategische opdracht voor de bestuurder ligt in de ontwikkeling van een expertisecentrum speciaal onderwijs op unilocatie waarin onderwijs en zorg aan elkaar verbonden worden, binnen een organisatie die voldoende faciliteiten heeft waaronder in de eerste plaats passende huisvesting.

Toegankelijkheid & toelating

Het bestuur hanteert het identiteitsprofiel van de VGS. In het profiel wordt aangegeven dat het reformatorisch onderwijs zijn waarden en normen ontleent aan de Bijbel en de gereformeerde belijdenis. Het uitgangspunt daarbij zijn de Tien Geboden. Dat laatste is de reden dat de geboden in het profiel één voor één vrij uitgebreid en concreet op het onderwijs toegespitst worden uitgewerkt. Ze vormen de basis en het uitgangspunt van de waarden en normen van het reformatorisch onderwijs. De toepassing van dit identiteitsprofiel houdt concreet in dat, ten aanzien van het aannamebeleid en toelatingsbeleid, ondertekening van het identiteitsprofiel vereist is voor nieuwe teamleden en dat (pleeg)ouder(s)/verzorger(s) de grondslag dienen te ondertekenen.

Segmentatie:

De richtlijn voor de jaarverslaggeving schrijft voor dat verantwoording plaatsvindt. Er wordt onderwijs gegeven aan leerlingen van voor het SBO, SO en VSO. Door de kleinschaligheid van de organisatie is er geen volledige scheiding in de (financiële) verantwoording van deze onderwijstypen mogelijk. Leerlingen met een SO indicatie worden voor een deel geplaatst binnen het SBO waarvoor door het SWV Berseba wel de hogere SO bekostiging wordt verstrekt. De organisatie voor het SO en VSO is één geïntegreerd geheel. Er zijn nog geen stappen gezet in de ontvlechting van het SO en VSO. Onder hoofdstuk 2.2 "onderwijs & kwaliteit" zijn de onderwijskundige doelen en resultaten voor het SBO, (V)SO en de Dienst Ambulante Begeleiding verder uitgewerkt.

Dialog

Belanghebbenden

Met de onderstaande belanghebbenden is er gestructureerd contact.

<i>Belanghebbende organisatie of groep</i>	<i>Beknopte omschrijving van de samenwerking of dialoog</i>
Stichtingsraad	• Jaarlijks is er een vergadering van de stichtingsraad. Tijdens deze vergadering heeft de Raad van Toezicht en het College van Bestuur contact met vertegenwoordigers van de reformatorische kerken in Zeeland, met vertegenwoordigers van schoolbesturen van de reformatorische scholen in Zeeland en met ouders uit de achterban.
Ouders	• Resultaten- en ontwikkelingsbesprekingen, informatieavonden, contactavonden. • Oudercontacten op maat. • Adviesteam ouderbetrokkenheid.
Personeel	• Wekelijks hebben we een werkoverleg. • Regelmatig zijn er personeelsvergaderingen. • Via de personeelsgeleding van de MR worden over besluiten geadviseerd.
Gemeenten	• De schoolleiding heeft ambtelijk contact met de gemeente en woont LEA-vergaderingen bij. • De bestuurder heeft bestuurlijk contact met de wethouders en de ambtenaren van de gemeenten Kapelle en Goes, o.a. over huisvesting.

Calvijn College	• Vanuit SBO Samuël vindt overleg plaats rondom overdracht van leerlingen en tevens wordt gezocht naar een goede aansluiting. • De bestuurder heeft contact met het College van Bestuur van het Calvijn College.
Berséba	• De team- en schoolleiders wonen de directienetwerken van Berséba bij. • De bestuurder heeft maandelijks overleg met de regiomanager van Berséba.
RefSVO	• De schoolleiding van VSO Eben-Haezer onderhoudt contacten met de directeur-bestuurder. • De bestuurder woont de ALV van RefSVO bij.
Colon	• De schoolleiding woont het directieoverleg van Colon bij. • De schoolleiding en de bestuurder maken gebruik van de faciliterende diensten van Colon. • De bestuurder spreekt enkele keren per jaar de Raad van Bestuur van Colon en woont de ALV van Colon bij.
Landelijk overleg	• Schoolleiding en bestuurder hebben 3 tot 4 keer per jaar contact met collega's van andere (V)S(B)O-scholen.

Samenwerkingsverbanden

Het bestuur participeert in de volgende twee samenwerkingsverbanden. De aansluiting bij Berséba en RefSVO geeft uitvoering aan een wettelijke verplichting in het kader van Passend Onderwijs.

Daarnaast zijn we aangesloten bij Colon, een dienstverlenende organisatie.

Berséba en RefSVO	• Het doel van het samenwerkingsverband is in de eerste plaats het vormen en in stand houden van een landelijk samenwerkingsverband in de zin van artikel 18a lid 15 van de Wet op het Primair Onderwijs binnen het reformatorisch primair en speciaal onderwijs. • De dialogvormen die daarbij gebruikt worden zijn: ○ Het vaststellen en communiceren van het SchoolOndersteuningsPlan ○ Het houden van regiobijeenkomsten ○ Het afleggen van bezoeken door de regiomanager aan scholen ○ Het verspreiden van nieuwsbrieven.
Colon	• Colon verzorgt de dienstverlening voor de christelijk reformatorische basisscholen in Zeeland zodat deze, met behoud van autonomie, hun verantwoordelijkheden op een professionele manier kunnen uitvoeren. • Colon biedt de scholen ondersteuning op het gebied van onderwijskwaliteit, personeelsbeleid, ICT-beleid en financieel beleid. • De dialogvormen die daarbij gebruikt worden zijn: ○ Binnen het directieoverleg wordt er afgestemd welke vragen er leven en wat de meningen van de directeuren zijn. ○ Enkele keren per jaar is er een ledenvergadering. Deze wordt bezocht door afgevaardigden van elk bestuur.

Klachtenbehandeling

In het verslagjaar zijn er geen klachten ingediend bij de vertrouwenspersoon. Eventuele klachten worden afgehandeld conform de procedure zoals neergelegd in het reglement van de klachtencommissie, vastgesteld door de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs. De klachtenregeling is opgenomen in de schoolgids.

2. Verantwoording beleid

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over het beleid van het bestuur. Het is opgedeeld in vier paragrafen over de verschillende beleidsterreinen: onderwijs & kwaliteit, personeel & professionalisering, huisvesting & facilitaire zaken, en financieel beleid. Het hart van deze paragrafen wordt gevormd door de verantwoording over de gestelde doelen, het behaalde resultaten en de mogelijke vervolgstappen. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op de risico's en risicobeheersing.

2.1 Identiteit

Doel

Het CvB wil de Bijbelse grondslag leidend laten zijn in alle (beleids)keuzes. Dit betekent dat door bestuur en personeel de grondslag onderschreven en in de praktijk uitgedragen wordt. Eveneens is het toelatingsbeleid gebaseerd op de grondslag.

Opbrengsten

Het vitaal houden van de identiteit verdient alle inspanning, maar is afhankelijk van de zegen van de Heere. Daarbij zijn de opbrengsten maar beperkt meetbaar. Al is het wel van belang dat ieder die kennismaakt met de organisatie concludeert dat identiteit merkbaar is.

In functionerings- en beoordelingsgesprekken met het directieteam komt identiteit aan de orde. Met teamleden die van kerkverband veranderen wordt een gesprek gevoerd waarin de centrale vraag is hoe de werknemer zich verhoudt tot de grondslag.

De bestuurder heeft beperkt zicht op de kerkelijke denominatie. Vanuit de AVG-wetgeving wordt dit bemoeilijkt.

Wel wordt zicht gehouden op het (laten) onderschrijven van de grondslag. Dit is door alle ouders/verzorgers gebeurd. Ook hebben alle nieuwe personeelsleden in 2019 het identiteitsprofiel ondertekend.

De bestuurder oriënteert zich op teambrede bezinning rondom een aspect van identiteit.

2.2 Onderwijs & kwaliteit

Onderwijskwaliteit

- De school is een christelijke school op reformatorische grondslag. Het doel is: *In afhankelijkheid van de zegen des Heeren bij te dragen tot de vorming van de leerling tot een zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid, geschikt en bereid om de ontvangen gaven te besteden tot Zijn eer, tot heil van het schepsel en tot welzijn van kerk, gezin en alle maatschappelijke verbanden waarin God hem plaatst.* Het onderwijs is gebaseerd op de Bijbelse uitgangspunten. In het schoolplan zijn ontwikkeldoelen in de vorm van streefbeelden opgenomen, die de focus voor het handelen van de school beschrijven.
- Voor het juiste zicht op onderwijskwaliteit beschikt de school over een systeem van kwaliteitszorg: vanuit meerjarenplanning vindt de beoordeling en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs op een systematische en effectieve wijze plaats. Daarnaast is de kwaliteitszorg gekoppeld aan het integraal personeelsbeleid. Daardoor is de schoolontwikkeling gewaarborgd en loopt de ontwikkeling van de medewerkers parallel. De instrumenten die ingezet worden voor kwaliteitszorg en integraal personeelsbeleid leiden vrijwel altijd tot aandachtspunten. Verbeterpunten worden vastgesteld in relatie tot de streefbeelden en actuele ontwikkelingen en opgenomen in het jaarplan. De schoolleiding monitort de voortgang en rapporteert dit aan het bestuur.
- De kwaliteit van de school wordt cyclisch beoordeeld door ouders, leerlingen en leraren. Verbeteringen worden planmatig gerealiseerd en zijn gedocumenteerd in schoolplan, jaarplan en jaarverslag. De realisatie van de verbeterplannen wordt stelselmatig geëvalueerd. Borgen van de kwaliteit vindt plaats door zaken schriftelijk vast te leggen.
- Het bestuur rapporteert aan belanghebbenden (Inspectie, bevoegd gezag, GMR en ouders) wat de status is van de kwaliteit van het onderwijs.

Doelen en resultaten

- **SBO Samuël**

Ontwikkelingen

Wat zijn de belangrijkste toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en kwaliteit die van invloed zijn geweest op het beleid?

- Project ouderbetrokkenheid 3.0. Daarbij is gewerkt aan een samenwerkingsgerichte school, waarbij ouders en personeel rondom het kind staan. School en ouders zien elkaar als gelijkwaardige gesprekspartners, met beiden een andere rol. Allemaal ten behoeve van de ontwikkeling van de kinderen.
- Scholing omtrent bepaalde problematieken van kinderen. Daarbij is door personeel nog meer geleerd om te kijken achter bepaald gedrag van kinderen en welke begeleiding daarbij werkt.

Onderwijsresultaten

- We kunnen een uitspraak doen over de vakken die we kunnen meten met landelijke genormeerde toetsen. De resultaten daarvan zijn voldoende tot goed. We meten technisch lezen, spelling, begrijpend lezen, woordenschat en rekenen.
- We zien in SBO regulier dat de groep leerlingen met een uitstroomprofiel PRO groter is dan vijf jaar geleden. Dat komt overeen met de cognitieve vermogens in combinatie met stimulerende en belemmerde kenmerken van de kinderen.
- Gezien de kleinschaligheid van SBO+ is het moeilijk om de uitstroomcijfers te duiden. We zien een toename naar uitstroom PRO. De helft van de leerlingen stroomt uit naar vmbo lwoo en een substantieel deel naar vmbo zonder lwo. Verwijzingen naar VSO en naar de havo komen weinig voor.

- **(V)SO Eben-Haëzer**

Ontwikkelingen

- Het werken met de Triple-C methode

De drie C's van Triple C staan voor Cliënt, Coach en Competentie. Deze methode richt zich op het herstel van het gewone leven. Leerkrachten en onderwijsassistenten bouwen samen aan een onvoorwaardelijke ondersteuningsrelatie met leerlingen.

- Scholing van medewerkers (Speelplezier, Syndromen en ziektebeelden, Ervaringsordening). Doel hiervan is om beter in te kunnen spelen op de problematiek van de kinderen. Ook hulpvragen die kinderen stellen kunnen beter beantwoord worden.

Onderwijsresultaten

- Wat betreft de uitstroom van leerlingen op het SO in 2019 geldt dat de leerlingen zijn uitgestroomd op het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief.
- Voor het VSO geldt dat 87,5% van de leerlingen in 2019 uitgestroomd is op het niveau dat vastgesteld was in het ontwikkelingsperspectief.
- Voor alle leerlingen die in 2018 de school hebben verlaten, geldt dat zij nog steeds op hun uitstroombestemming zitten.

- **Dienst Ambulante Begeleiding**

Ontwikkelingen

We willen onze dienst ontwikkelen tot een breed inzetbare dienst die leerkrachten op een basisschool kan coachen en begeleiden op gedrag, werkhouding en sociaal-emotionele problematiek, jong risico kind, cognitief functioneren zowel hoogbegaafdheid als verstandelijke beperking, groepsdynamiek (groepsarrangement) en medisch-lichamelijke problematiek.

Passende dienstverlening

- De DAB volgt de actuele ontwikkelingen binnen de scholen van het samenwerkingsverband en past de dienstverlening daarop aan. Daarom zijn (worden) alle medewerkers van de dienst geschoold in Proces Communication Management (PCM) om samen met de intern begeleiders en de leerkrachten deze expertise te gebruiken om de onderwijsbehoeften van de leerling scherp te krijgen.
- Een andere ontwikkeling binnen het samenwerkingsverband is symbiosevoorzieningen voor leerlingen. De ambulant begeleider is de schakel tussen de speciale school en de basisschool. Op dit moment is er sprake van drie symbiosevoorzieningen.
- Het samenwerkingsverband heeft subsidie aangevraagd voor het vergroten van de expertise op het gebied van hoogbegaafdheid. Eén van de ambulant begeleiders participeert in de expertgroep hoogbegaafdheid.
- Vijf scholen werken mee aan een pilot flexibele inzet van ambulante begeleiding (Flex AB). Bij deze vorm van ambulante begeleiding krijgt de school een aantal uur AB naar rato van het totaal aantal leerlingen. De school en de ambulant begeleider die verbonden is aan de school geven de ambulante begeleiding vorm binnen dit aantal uur volgens de spelregels van de Flex AB. De effecten van deze vorm van Flex AB zijn nog niet zichtbaar.
- In de schooljaren 2019/2020 en 2020/2021 wordt gewerkt aan vergroten en verdiepen expertise medisch-lichamelijke problematiek met als doel het verzorgen van alle arrangementen medisch-lichamelijke problematiek door eigen dienst.

Resultaten

Uit de evaluatie eind cursusjaar 2018-2019 blijkt dat de begeleiding voldoet aan de verwachtingen. Dat betekent dat de AB'er goed afgestemd heeft op de verwachtingen. Er kan nog meer gewerkt worden aan afstemming op de klassensituatie. Dat betekent dat de AB'er coach moet zijn van de leerkracht: wat kan de leerkracht aan, wat past bij de leerkracht. De AB'er moet de school en/of de leerkracht nog meer coachen in het formuleren van de hulpvraag en de AB'er moet duidelijk zijn in de wijze waarop de hulpvraag beantwoord wordt.

Inspectie

Tijdens het verslagjaar heeft er geen Inspectiebezoek plaatsgevonden. Het Inspectiebezoek heeft in januari 2020 plaatsgevonden.

Visitatie

Tijdens het verslagjaar heeft er geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden, maar het is wel de bedoeling dat dit in de toekomst plaatsvindt.

Passend onderwijs

De school ontvangt middelen van het samenwerkingsverband Berséba voor de realisatie van de doelen zoals die per school zijn uitgewerkt in het Schoolondersteuningsplan (SOP). Leerkrachten en ouders hebben hierop adviesrecht gehad via respectievelijk de personeelsgeleding en de oudergeleding van de MR. De (met name personele) inzet van middelen die nodig zijn om deze doelen te realiseren worden deels gefinancierd door het samenwerkingsverband, die middelen overdraagt op basis van het schoolmodel met een bedrag per school en per leerling. De andere pijler voor de financiering is het onderdeel van de Lumpsum financiering voor aanvullende ondersteuning. Jaarlijks wordt aan het samenwerkingsverband verantwoording afgelegd van de ondersteuningsmiddelen en de uitgaven die zijn gedaan om de doelen uit het SOP te realiseren.

2.3 Personeel & professionalisering

Doelen en resultaten

Het bestuur beoogt een goed integraal personeelsbeleid te realiseren, zodat personeelsleden zich optimaal kunnen ontwikkelen en werkt continu aan kwalitatief goed personeel (permanente educatie).

Op elke school functioneert een integraal verantwoordelijke schoolleider. De integrale leiding van de DAB ligt bij de teamleider. Door middel van nascholing houdt de school- en teamleiding haar bevoegdheden en bekwaamheden op peil. Een schoolleider heeft de schoolleidersopleiding nog niet afgerond. Dit staat wel op de agenda.

Ook alle onderwijskundige personeelsleden houden hun bevoegdheden en bekwaamheden op peil. Binnen de gesprekkencyclus krijgt vakbekwaamheid eveneens een plaats.

De stichting heeft beleid ontwikkelt om personeel te werven. Daarbij streeft het bestuur naar efficiency, minder maar grotere benoemingen.

Er zijn actuele protocollen in het kader van sociale veiligheid en seksuele diversiteit.

Klachten

Er zijn geen klachten binnengekomen bij de klachtencommissie of de vertrouwensinspectie.

Uitkeringen na ontslag

In 2019 heeft **geen** ontslaguitkering plaatsgevonden. Indien uitkering bij ontslag plaats zal vinden, wordt de rechtmatigheid van de uitkering getoetst aan de kantonrechtersformule en de aan onderwijs gerelateerd wet- en regelgeving.

Aanpak werkdruk

Begin 2018 is een akkoord bereikt tussen de overheid en de sectororganisaties over het eerder beschikbaar stellen van het extra budget aan de scholen voor het verminderen van de werkdruk. Het ontvangen bedrag is € 158,27 per leerling in het schooljaar 2018/2019. Per 1-8-2019 is dit bedrag verhoogd naar € 225 per leerling. Dit betekent dat er voor de instelling gedurende het kalenderjaar 2019 een budget van € 32.400 beschikbaar is.

Er heeft overleg met het hele team plaatsgevonden hoe de middelen het best besteed konden worden. Het teambreed gedragen voorstel is geweest om te investeren in extra ondersteuning. De GMR heeft dit voorstel overgenomen waarna de directie het heeft geëffectueerd in de formatieplanen. Als gevolg hiervan is meer personeel voor de school aangesteld dan op basis van de eerder vastgestelde meerjarenbegroting 2018 was geraamd. Door de verhoging van het budget in 2019 is dit beleid in de loop van het jaar versterkt.

Onderstaand een globaal overzicht van de inkomsten en de uitgaven in 2019.

Ontvangen subsidie	€ 32.400
Loonkosten OP 0,0 fte	€ -
Loonkosten OOP 0,9 fte	€ 32.000
Overige kosten	-

Strategisch personeelsbeleid

De onderwijskwaliteit staat of valt met de leerkracht voor de klas en de schoolleider aan het roer van de school. Betrokken, bevlogen en bekwame werknemers vormen de basis voor goed onderwijs en daarom wordt de instelling vanuit Colon ondersteund en geadviseerd bij verschillende HRM-thema's. Begeleiding en advies werd gegeven op het gebied van: verzuim en re-integratie, werving en selectie, functiebouwwerk, benoeming en ontslag, gesprekkencyclus, duurzame inzetbaarheid en professionalisering.

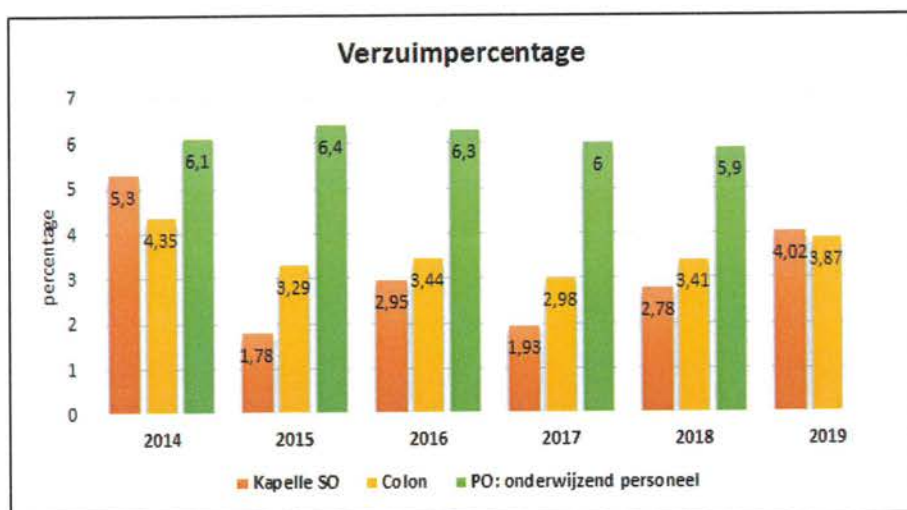
Bekwaam en bevoegd personeel is van groot strategisch belang en tegelijkertijd ook een forse uitdaging met de huidige krappe arbeidsmarkt. Colon participeerde in 2019 in de werkgroep 'Meer leraren in het PO'. Er is gezocht naar mogelijkheden om de aantrekkelijkheid van het beroep van leerkracht en schooldirecteur te vergroten. Via diverse kanalen zijn herintreders en zij-instromers gemotiveerd om (weer) in het primair onderwijs te komen werken. Ook heeft de school iemand in dienst genomen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Goed onderwijs vraagt blijvende professionalisering. Binnen een professionele cultuur passen de kernbegrippen reflectie, autonomie en resultaatverantwoordelijkheid. Gestructureerde en gerichte ontwikkeling werd dan ook door de direct-leidinggevende gestimuleerd en verantwoord door de medewerker. De formele gesprekken uit de gesprekkencyclus ondersteunden dit. In het dagelijks functioneren vond leren en ontwikkelen plaats, maar professionalisering vraagt ook om gepland, begeleid en gestructureerd professionaliseren in de vorm van scholing. Op de school vond dit in teamverband plaats, maar ook binnen Colon-verband werden scholingen georganiseerd waaronder leernetwerken. Ook hebben medewerkers extern scholingen gevolgd. Vanuit Colon werd middels een gezamenlijk herregistratietraject de informele en formele professionalisering van de schoolleiders verder gestimuleerd: leren van en met elkaar onder professionele begeleiding. Hiervan heeft één van de schoolleiders gebruik gemaakt in 2019.

In overleg met de klankbordgroep personeel – bestaande uit diverse directeurs van de aangesloten Colon-scholen – is vanuit de beleidsmedewerker van Colon op verschillende deelthema's personeelsbeleid ontwikkeld. Binnen het directeurenoverleg van Colon werd dit beleid en de wijze van implementatie nader besproken. Het door Colon aangereikte personeelsbeleid werd – waar nodig – schoolspecifiek gemaakt door de directeur. Het personeelsbeleid is vastgesteld door het bevoegd gezag in overleg met – en in sommige gevallen met instemming van – de PMR. De directeur legde middels de managementrapportage en het gesprek hierover met het bestuur verantwoording af van het geïmplementeerde en gevoerde beleid. De Quicksan uit Arbomeester en het medewerker-tevredenheidsonderzoek evalueerde het gevoerde personeelsbeleid. Onderdelen van het personeelsbeleid werden ook op teamvergaderingen en in de formele gesprekkencyclus geëvalueerd.

Verzuim

Het verzuim op de Speciale Scholen in Kapelle lag in de afgelopen jaren in meer of mindere mate onder het sectorgemiddelde. In de onderstaande grafiek is te zien dat de cijfers over 2019 voor de sector PO nog niet gepubliceerd zijn. Vanaf 2017 is er een stijgende lijn in het verzuim op het speciaal onderwijs te Kapelle, met als gevolg dat het verzuimpercentage in 2019 net boven het Colon-gemiddelde ligt.

Vervanging

Eén van de scholen, SBO Samuël, participeerde in de vervangerspool van Colon en spande zich in om 2,5 % van het totaal aantal fte te benoemen in de A-pool. De A-poolers zijn breed inzetbare vervangers die middels een overeenkomst verbonden zijn aan een stamschool.

Schoolleidersregister

De schoolleider van (V)SO Eben-Haezer staat geregistreerd in het schoolleidersregister. Hij participeerde in een gezamenlijk herregistratietraject binnen Colon onder leiding van Turn around: leiderschap gevraagd! De schoolleider van SBO Samuël is in 2019 benoemd en staat nog niet geregistreerd.

Uitkeringen na ontslag

Het personeelsbeleid van de school, zoals deels hierboven beschreven, is erop gericht werkloosheidskosten te voorkomen. Indien ontslag – na maximale inspanning – toch onvermijdelijk is, wordt de rechtmatigheid van een eventuele ontslaguitkering getoetst aan de transitievergoeding en de aan onderwijs gerelateerde wet- en regelgeving.

De instelling is eigen risicodragers ten aanzien van het wachtgeldbeleid en is aangesloten bij de St. BWGS welke wachtgeldverplichtingen overneemt, indien deze aan de instroomtoets voldoen. Indien de premiebetalingen de uitkeringslasten overtreffen, wordt dit aan de 75 aangesloten besturen gerestitueerd. Door middel van meerjarig formatiebeleid en afgestemd HRM-beleid worden de werkloosheidslasten zo veel mogelijk beperkt. In 2019 heeft geen ontslaguitkering plaatsgevonden, en er zijn geen ex-werknemers die een wachtgelduitkering ontvangen.

2.4 Huisvesting & facilitair

Doelen en resultaten

De organisatie kampt met enorme ruimteproblemen. Naast ruimtegebrek is er sprake van functionele ongeschiktheid, het gebouw voldoet niet meer aan de eisen van het huidige onderwijsconcept. Het gebouw als zodanig verkeert in goede staat.

In 2019 heeft het bestuur een huisvestingsplan opgesteld en dit voorzien van een huisvestingsaanvraag ingediend bij de gemeente Kapelle. De huisvestingsaanvraag is tweeledig: voldoende huisvesting op korte termijn en vervangende nieuwbouw op lange termijn. Deze huisvesting voldoet aan de eisen van de toekomst en sluit aan bij de onderwijsconcepten van de scholen. Het bestuur heeft besloten dat alleen nog noodzakelijk onderhoud wordt uitgevoerd aan het gebouw.

Omdat de gemeente Kapelle aangegeven heeft dat nieuwe huisvesting in de gemeente Kapelle niet mogelijk is, zijn er ambtelijk en bestuurlijk contacten geweest met andere Zeeuwse centrumgemeenten. Alleen de gemeente Goes is bereid om met de Speciale Scholen in gesprek te gaan en na te denken over een passende huisvesting. Het bestuur heeft ook met de gemeente Goes contact over een passend aanbod.

In geval van nieuwbouw zal er aandacht zijn voor duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

2.5 Financieel beleid

Doelen en resultaten

De instelling voert een verantwoord en solide financieel beleid, waarbij middelen optimaal worden ingezet voor het verhogen van de onderwijskwaliteit en tegelijkertijd de risico's in de organisatie voldoende worden afgedekt. Gezonde financiën worden bepaald door het borgen van de financiële continuïteit en het managen van risico's. Om de strategische doelen op de lange en korte termijn te borgen, worden de middelen die de scholen ontvangen ingezet in lijn met het strategisch beleid. In het strategisch beleid is opgenomen dat het weerstandsvermogen (eigen vermogen minus investeringen in materiële activa ten opzichte van de Rijksbijdragen) voldoende dient te zijn als financieringsfunctie en buffer voor onvoorziene uitgaven.

Planning & control:

De planning heeft betrekking op het begroten van de in te zetten middelen op basis van bewuste keuzes, conform vastgesteld beleid en de daaraan verbonden realisatietermijnen, rekening houdend met de omvang van de beschikbare budgetten en binnen de gestelde normen. De financiële continuïteit is hiermee gewaarborgd. Control betreft het beheren van de geldstromen gericht op de financiële continuïteit en de bewaking op de realisatie overeenkomstig de vastgestelde begroting. Door de opzet van een effectieve planning- & control-cyclus kan de continuïteit gewaarborgd en de realisatie van de gestelde doelen bewaakt worden. Indien noodzakelijk, behoort een tijdige bijsturing en derhalve een meer efficiënte inzet van middelen tot de mogelijkheden.

In hoofdstuk 3.3 zijn enkele kengetallen nader uitgewerkt en afgezet tegenover de realisatie in 2019.

Er waren in het verslagjaar geen financiële ontwikkelingen die van invloed zijn op de continuïteit van de instelling of de instelling noodzaakten tot een interne reorganisatie of bezuinigingsvoorstellen.

Treasury

In het verslagjaar hebben er conform het vastgestelde bestuursbeleid, geen beleggingen plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. De beschikbare vrije middelen werden op spaarrekeningen geparkeerd. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan. Het administratiekantoor en de directeur, hebben een machtiging ontvangen om over de banktegoeden te beschikken. De betalingen worden door het administratiekantoor verzorgd.

De beschikbare liquiditeiten zijn dagelijks opvraagbaar belegd in een spaarrekening bij de Rabobank, welke de beschikking heeft over de vereiste A-rating.

Allocatie middelen

Bij de allocatie van middelen is gehandeld conform de uitgangspunten zoals neergelegd in het strategisch beleid, waarbij de directieleden de ruimte hebben per school keuzes te maken. Het allocatiemodel is gebaseerd op de toekenning van de middelen per BRIN-nummer (per school) en dienst Ambulante Begeleiding, waarbij de kosten van de bovenschoolse beleidsvoering worden omgeslagen middels een percentage dat in gezamenlijkheid is vastgesteld. De omslag van de bovenschoolse kosten betreft de kosten van de gezamenlijke huisvesting, RvT, CvB, staffunctie (Colon), externe administratie (VGS), werving, arbo, en dergelijke. De overige kosten zoals de kosten van de schoolteams, leermiddelen, worden per "afdeling" gebudgetteerd en verantwoord.

Onderwijsachterstandsmiddelen

Over dit thema, aangewezen door de Minister van OCW, moet op grond van de Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6 nadere verantwoording plaatsvinden. De school heeft echter geen schoolgewicht zodat de verantwoording van deze middelen niet van toepassing is.

Prestatiebox

De omvang van de bijzondere bekostiging op grond van de regeling prestatie box is in de achterliggende jaren toegenomen en bedraagt inmiddels € 33.775. De toekenning van deze middelen loopt door t/m juli 2021 en wordt dan geëvalueerd. Door de school zijn de middelen volledig besteed en integraal opgenomen in de verantwoording van de uitgaven. De bestedingen zijn vooral gericht op:

- Talentontwikkeling voor uitdagend onderwijs
- Aanpak voor duurzame onderwijsverbetering
- Professionalisering van het team
- Doorgaande ontwikkelingslijnen
- Toepassing ICT in het onderwijs

2.6 Risico's en risicobeheersing

Interne risicobeheersingssysteem

Verantwoord beleid vraagt om inzicht in de risico's. Aan de hand van de bevindingen wordt een plan van aanpak opgesteld met acties, verantwoordelijken en een tijdplanning. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen acties op korte, middellange, en lange termijn. Bij de vaststelling van het Strategisch Beleid worden de bevindingen van de risico-analyse meegenomen voor aandachtspunten op lange termijn.

Met betrekking tot de dienstverlening van het administratiekantoor VGS is een Service Level Agreement van toepassing. Er is een integrale beschrijving van de instrumenten voor Administratie, Organisatie & Interne Beheersing. Bij implementatie is vastgesteld dat er meerdere documenten een update behoeven en dat de volledige digitale ontsluiting van alle beleidsdocumenten een langere doorlooptijd nodig heeft. Voor de online ontsluiting wordt gebruik gemaakt van SharePoint.

Door middel van periodieke rapportages wordt door het bevoegd gezag gemonitord of het beleid en de onderwijskundige en financiële resultaten zich ontwikkelen conform de verwachtingen. Over de voortgang van het uit te voeren beleid doet de directie met regelmaat verslag aan het bestuur aan de hand van managementsrapportages.

Voor de toetsing op het naleven van de wettelijke verplichtingen ten aanzien van de privacybescherming van allen betrokkenen is een externe Functionaris Gegevensbescherming aangesteld welke meerdere malen per jaar een rapport uitbrengt van de bevindingen. Daarnaast wordt eenmaal in de twee jaar een RI&E uitgevoerd met als doel om de veiligheid voor de leerling en de leerkracht te waarborgen. Deze RI&E resulteert in een plan van aanpak.

<i>Vastgesteld risico naar aanleiding van interne risico analyse</i>	<i>Actie</i>	<i>Voortgang actie</i>
De achterliggende jaren zijn er veel wisselingen geweest op managementniveau.	De RvT heeft besloten dat ad interim de stabiliteit niet bevorderen. Er is inmiddels een vast managementteam. Dit biedt de organisatie duidelijkheid en structuur.	V
Doordat de instelling klein is zal een hogere of lagere instroom van een beperkt aantal leerlingen een grote impact op de omvang van de bekostiging hebben. De betrouwbaarheid van een leerlingprognose is beperkt. Het ontbreken van dit inzicht heeft weer tot gevolg dat de te verwachten inkomsten voor hooguit twee jaar met een zekere mate van betrouwbaarheid zijn in te schatten. Na een daling van het leerlingenaantal bij de start van Passend Onderwijs in 2014, is er nu weer sprake van een groeiend aantal leerlingen.	Omdat de school onverwacht geconfronteerd kan worden met een (fors) lager leerlingenaantal zorgt de school voor relatief grote voorzieningen en reserves. Op basis van het concept-formatieplan en nieuwe aanmeldingen wordt jaarlijks een financiële doorrekening gemaakt om de effecten hiervan te onderzoeken en tijdig inzichtelijk te maken wat de gevolgen zijn voor de verwachte exploitatie.	V
Het schoolgebouw is diverse malen uitgebreid en partiel gereviseerd. De lange termijn onderhoudskosten zijn aanzienlijk en vormen mede door de doordecentralisatie van het buitenonderhoud per 1-1-2015, een risicofactor.	Er lopen gesprekken met gemeente(n) over nieuwe huisvesting.	m
De instelling heeft de ambitie voor het realiseren van een expertisecentrum en is hiermee ook gestart. De verbinding tussen onderwijs en zorg verloopt moeizaam.	De school is gebaat met structurele overeenkomsten met externe partners binnen en buiten het samenwerkingsverband. Er vinden gesprekken plaats over het starten van een Jonge Kind Centrum met onder andere een KDC-groep.	V

Er hebben zich in het verslagjaar geen gebeurtenissen van maatschappelijke, persoonlijke of politieke betekenis voorgedaan die de continuïteit van de schoolorganisatie bedreigen.

3. Verantwoording financiën

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over de financiële staat van het bestuur. Het geeft de belangrijkste financiële gegevens weer en is los van de jaarrekening te lezen. De eerste paragraaf gaat in op ontwikkelingen in meerjarig perspectief, de tweede paragraaf geeft een analyse van de staat van baten en lasten en de balans en in de laatste paragraaf komt de financiële positie van het bestuur aan bod.

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

	Vorig jaar (T-1 2018)	Verslagjaar (T 2019)	T+1 2020	T+2 2021	T+3 2022
Aantal leerlingen	181	179	179	180	180

In 2018 steeg het aantal leerlingen onverwachts met 14 leerlingen, waarna er een stabilisatie is opgetreden. Wel komt er een steeds groter aandeel van het leerlingen in aanmerking voor een zwaardere ondersteuningsindicatie met de daaraan gekoppelde bekostiging.

De school stelt jaarlijks de prognose op, gebaseerd op informatie vanuit de regio om zo tijdig inzicht te krijgen in de leerlingen die de school naar verwachting zullen gaan bezoeken. Aangezien de leerlingen van 30 scholen afkomstig zijn en besluitvorming voor een groot deel van de instroom pas aan het einde van het schooljaar plaatsvindt, kan de instelling toch onverwacht met sterke fluctuaties in het leerlingenaantal geconfronteerd worden.

Personele inzet

Aantal FTE	Vorig jaar (T-1 2018)	Verslagjaar (T 2019)	T+1 2020	T+2 2021	T+3 2022
Bestuur / management	0,9	1,5	1,8	1,8	1,8
Onderwijzend personeel	21,6	23,5	23,1	23,1	23,1
Ondersteunend personeel	23,5	23,3	22,0	22,0	22,0

Door de stabilisatie van het leerlingaantal is het de verwachting dat de totale formatie constant kan blijven. De toename van de inzet voor bestuur en management is het gevolg van het beëindigen van het inlenen van externe interim-managers en daarvoor in de plaats vaste personele verplichtingen aan te gaan in de loop van 2018 en 2019. De toename in 2019 t.o.v. 2018 is het gevolg van de extra instroom met ingang van het schooljaar 2018/2019 en de aanvullende ondersteuning is nodig. Deze extra ondersteuning wordt gefinancierd met de werkdrukmiddelen en de hogere bekostiging van leerlingen.

Het langetermijnperspectief laat echter wel oplopende tekorten in de exploitatie zien. Deze worden deels veroorzaakt omdat er bij de berekening van de loonkosten uitgegaan wordt van de huidige samenstelling van het team en de rechten op periodieke verhogingen wegens toename van het aantal functie jaren. Het natuurlijk verloop, waarbij jongere (en goedkopere) personeelsleden instromen, zal naar verwachting deze kostenstijging compenseren.

3.2 Staat van baten en lasten

Bij de beoordeling van het resultaat 2019 en de vermogenspositie ultimo 2019 dient rekening gehouden te worden met de aanvullende middelen die eind 2019 zijn ontvangen voor aanvullende salarisverplichtingen in 2020 (als nabetaling over 2019) waardoor het reële resultaat lager is dan onderstaand weergegeven. De aanvullende geraamde loonkosten bedragen circa € 121.000 waartegenover in 2020 nog een aanvullende Rijksbekostiging staat van € 26.000. Het reële resultaat in 2019 is feitelijk € 95.000 lager dan in de verantwoording opgenomen moet worden en komt dan uit op een tekort van circa € 62.000 tegenover een geraamd tekort van € 88.000.

	Vorig jaar (2018)	Begroting verslagjaar (2019)	Realisatie verslagjaar (2019)	T+1 (2020)	T+2 (2021)	T+3 (2022)	Verskil verslagjaar t.o.v. begroting	Verskil verslagjaar t.o.v. vorig jaar
BATEN								
Rijksbijdragen	3.235.234	3.363.712	3.471.598	3.553.440	3.564.463	3.562.381	107.886	236.364
Overige overheidsbijdragen en subsidies	5.207	10.000	1.020	10.000	10.000	10.000	-8.980	-4.187
Overige baten	77.941	86.200	134.172	78.950	78.950	78.950	47.972	56.231
TOTAAL BATEN	3.318.382	3.459.912	3.606.790	3.642.390	3.653.413	3.651.331	146.878	288.408
LASTEN								
Personeelslasten	3.074.631	3.197.876	3.233.307	3.285.427	3.290.855	3.292.225	35.431	158.676
Afschrijvingen	54.584	54.366	60.287	57.205	64.971	65.499	5.921	5.703
Huisvestingslasten	84.020	91.000	88.766	88.700	88.700	88.700	-2.234	4.746
Overige lasten	203.008	206.450	191.446	210.350	210.350	210.350	-15.004	-11.562
TOTAAL LASTEN	3.416.243	3.549.692	3.573.806	3.641.682	3.654.876	3.656.774	24.114	157.563
SALDO	-97.861	-89.780	32.984	708	-1.463	-5.443	122.764	130.845
Saldo financiële baten en lasten	124	2.000	-	-	-	-	-2.000	-124
Saldo buitengewone baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAAL RESULTAAT	-97.737	-87.780	32.984	708	-1.463	-5.443	120.764	130.721

De hogere Rijksbijdragen van € 107.000 zijn voornamelijk het gevolg van een eind 2019 plaatsgevonden indexering van de personele budgetten met terugwerkende kracht tot 1-8-2018 en een aanvullende uitkering in december 2019 van € 17.900 die in 2020 nog verder aangevuld zal worden. Tevens zijn vanaf 1-8-2019 de aanvullende inkomsten (2e tranche) ontvangen voor de vermindering van de werkdruk. In 2019 is een aanvraag ingediend voor een aanvullende vergoeding voor EMB-leerlingen waarvoor € 42.000 is toegekend voor het schooljaar 2019/2020.

De subsidie schoolbegeleidingsdienst is in tegenstelling tot de voorgaande jaren rechtstreeks aan Driestar Educatief betaald. Onder de overige baten is een premierteruggaaf van de St. BWGS opgenomen over de jaren 2017 en 2018 van totaal € 41.323 die niet was begroot. De private inkomsten van de stichting bedragen € 6.748 en zijn opgenomen onder de overige baten.

De kosten liggen € 24.000 hoger dan begroot. De personele kosten zijn ten opzichte van 2018 gestegen als gevolg van meer personele inzet. Tevens is in 2019 de pensioenpremie met 2% gestegen, die voor een groot deel ten laste van de werkgever komt. De personele inzet, excl. vervangingen, is over 2019 gemiddeld 48,3 fte (begroot 47,2 fte) tegenover 46,0 fte in 2018. De hogere kosten voor afschrijvingen is het gevolg van de vervroegde afwaardering van diverse buiten gebruik gestelde activa die nog niet volledig was afgeschreven.

De vastgestelde begroting 2020 is sluitend. Ten laste van 2020 komen wel de eerder genoemde incidentele salarisbetalingen in februari 2020 als kostenpost. Dit resulteert in een aangepaste begroting van - € 94.000, dat vervolgens verwerkt is in de balans. Deze kostenpost was bij het opstellen van de begroting niet voor 2020 maar voor 2019 verwacht, aangezien in 2019 de financiering hiervoor grotendeels is ontvangen. In 2020 is nog een nabetaling (fourthrestel DUO) van € 26.000 ontvangen.

Balans in meerjarig perspectief

Het eigen vermogen is in 2019 gestegen terwijl een afname was geraamd. De vorderingen en schulden kennen een grote mate van stabiliteit. De afname van de liquide middelen en het eigen vermogen is het gevolg van het tekort in de exploitatie 2020. De geraamde afname van het eigen vermogen is beheersbaar en financieel verantwoord.

	Realisatie vorig jaar (2018)	Realisatie verslagjaar (2019)	Begroting T+1 (2020)	Begroting T+2 (2021)	Begroting T+3 (2022)
ACTIVA					
VASTE ACITVA					
Materiële vaste activa	433.932	425.459	448.200	443.700	378.200
Financiële vaste activa	19.000	-	-	-	-
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	180.267	262.730	225.000	225.000	225.000
Liquide middelen	1.284.714	1.327.820	1.131.440	1.116.440	1.205.540
Totaal vlottende activa	1.464.981	1.590.550	1.356.440	1.341.440	1.430.540
TOTAAL ACTIVA	1.917.913	2.016.009	1.804.640	1.785.140	1.808.740
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	1.224.283	1.159.400	1.157.500	1.153.300	1.145.200
Bestemmingsreserves publiek	98.804	193.833	98.840	98.840	98.840
Bestemmingsreserve privaat	162.299	165.137	167.700	170.400	173.100
Totaal eigen vermogen	1.485.386	1.518.370	1.424.040	1.422.540	1.417.140
VOORZIENINGEN	145.196	182.371	102.600	84.600	113.600
KORTLOPENDE SCHULDEN	287.331	315.268	278.000	278.000	278.000
TOTAAL PASSIVA	1.917.913	2.016.009	1.804.640	1.785.140	1.808.740

De totale investeringen 2019 bedragen € 51.814 en zijn volledig gefinancierd met eigen middelen. In 2019 is voornamelijk geïnvesteerd in ICT.

Er hebben beperkte uitgaven voor ten laste van de voorziening groot onderhoud plaatsvonden. Aan de voorziening wordt op basis van het meerjaren onderhoudsplan jaarlijks € 35.000 toegevoegd. De geplande onttrekkingen zijn in het verwachte verloop van de voorziening verwerkt. Het bestuur overweegt om de voor 2020 en 2021 geplande onttrekking aan de voorziening groot onderhoud niet toe te passen. De ontwikkeling van de plannen voor vervangende nieuwbouw zijn hierin leidend.

De geplande investeringen betreffen vervangingsinvesteringen die zoveel mogelijk gespreid plaatsvinden waardoor er geen extra middelen voor de financiering daarvan nodig zijn.

3.3 Financiële positie

Kengetallen

Kengetal	Realisatie vorig jaar (2018)	Realisatie verslagjaar (2019)	Begroting T+1 (2020)	Begroting T+2 (2021)	Begroting T+3 (2022)	Minimum signalering Inspectie en bestuur
Solvabiliteit 2	0,85	0,84	0,85	0,84	0,85	Ondergrens: <0,30 (bestuur: > 0,50)
Liquiditeit	5,1	5,1	4,9	4,8	5,1	Ondergrens: <0,75 (bestuur: > 1,5 en <3,0)
Rentabiliteit	-2,9 %	0,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	3-jarig 0 % (bestuur > -2 % en < 3 %)
Weerstandsver- mogen (eigen vermogen / totale baten)	45 %	42 %	39 %	39 %	39 %	Ondergrens: 5 %
Weerstandsv- ermogen (eigen vermogen – vaste actie t.o.v. Rijksvergoedingen)	33 %	31 %	27 %	27 %	29 %	Door bestuur vastgesteld op minimaal 25 % (geen inspectie norm)

Reservepositie

Ten opzichte van het vastgestelde minimum beschikt de instelling over ruim voldoende eigen vermogen. Voor de realisatie van het investeringsplan is geen aanvullende financiering nodig omdat de afschrijvingskosten de investeringen overtreffen. Ook na aftrek van het geraamde tekort 2020 beschikt de instelling nog over de vastgestelde minimum buffer voor onvoorziene kosten.

De huidige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de oplopende lerarentekorten heeft tot gevolg dat het de uitdaging is om getalenteerd personeel te binden aan de organisatie en jong talent binnen de organisatie te halen, ook al zou dit voor korte termijn extra personele verplichtingen tot gevolg hebben. Als gevolg hiervan is er meer personeel aangesteld dan de jaarlijkse inkomsten mogelijk maakt. Deze extra verplichtingen resulteren in een negatieve rentabiliteit en worden uit de algemene reserve gefinancierd.

Overige ontwikkelingen

De gevolgen van de Corona crisis voor onze organisatie zijn in dit stadium moeilijk in te schatten. Op last van de overheid zijn de scholen gesloten. De leerlingen ontvangen zoveel mogelijk onderwijs op afstand. De duur en de impact op de onderwijsresultaten en de organisatie is nog onzeker. Voor zover nu in te schatten lijken de financiële gevolgen voor de organisatie vooralsnog beperkt.

De volledige jaarrekening, aanvullende bijlagen en de accountantsverklaring is door middel van deze [link](#) te downloaden

Bijlage A: Jaarverslag van de toezichthouder

2019

De Raad van Toezicht vergaderde in het achterliggende jaar vijf maal. In het jaar 2019 zijn er geen wisselingen geweest in de Raad van Toezicht. Er is nog één vacature, waarvoor in 2020 pogingen ondernomen worden om deze vervuld te krijgen.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen, indien zij dat persoonlijk wensen, een vergoeding voor hun werkzaamheden. Twee leden hebben in 2019 aangegeven een vergoeding te willen ontvangen. De Raad van Toezicht heeft alleen een voorzitter en een tweede voorzitter benoemd.

Als werkgever van het College van Bestuur is er in het afgelopen jaar op toegezien dat de bestuurder niet hoger is bezoldigd dan in de WNT is weergegeven.

Governance

De Raad van Toezicht heeft in 2018 de nieuwe Code Goed Bestuur van de PO-raad overgenomen.

De belangrijkste betrokkenen bij de school zijn de ouders. Zij worden door de schoolleiding en het College van Bestuur op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen in de school. De Raad van Toezicht communiceert vooral via de Stichtingsraadvergadering en via dit bestuursverslag.

Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het functioneren van het bestuur. Dit doet zij vooral door het vaststellen van meerjarige richtinggevende (strategische) uitspraken, die leiden tot bestuurlijke interpretatie in de beleidsplannen van de school. In 2019 is het Bestuursplan opgesteld en zijn de Schoolplannen vernieuwd. Al deze plannen zijn door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

De uitvoering van de plannen wordt door het College van Bestuur vastgelegd in tweemaandelijks bestuursrapportages (Buraps). Daarin verantwoordt het College van Bestuur zich aan de Raad van Toezicht. Dit gebeurt aan de hand van de informatie over in uitvoering genomen beleidsbeslissingen. De Raad van Toezicht kreeg het afgelopen jaar onder andere informatie over: identiteit, schoolontwikkeling, personeel en organisatie, financiën, kwaliteit en resultaten, huisvesting, stakeholders en externe contacten. Uit de Buraps zijn geen buitengewone risico's naar voren gekomen en ook uit andere externe bronnen blijken geen extra risico's, dan alleen het ernstige huisvestingsprobleem. Het gebrek aan passende huisvesting kan op de langere termijn nadelige gevolgen hebben voor het onderwijs en zeker voor het versterken van de component zorg, naast het onderwijs. De bestuurder informeert de RvT zorgvuldig over de plannen om tot geschikte huisvesting te komen. Er heeft het afgelopen jaar geen bezoek van de Inspectie van het Onderwijs plaatsgevonden. Het bezoek van de Inspectie vond plaats in januari 2020. Naast de interne en externe informatie die de Raad van Toezicht tot zich neemt, heeft de Raad van Toezicht samen met het College van Bestuur ook schoolbezoeken afgelegd. In een frequentie van vier maal per jaar worden beide scholen en de medewerkers van de DAB bezocht. Diverse groepen worden bezocht en er vinden korte gesprekken plaats met de medewerkers, waarin de Raad van Toezicht toetst of de identiteit van de school voldoende gestalte krijgt in de lessen en of de informatie van het bestuur consistent is met die van de medewerkers. Vanuit deze bezoeken is geconstateerd dat de identiteit voldoende doorwerkt in de lessen en dat het bestuur een getrouwe weergave heeft gegeven van de ontwikkelingen binnen de school.

Daarnaast is in het afgelopen jaar de begroting 2020 goedgekeurd, evenals de jaarrekening 2018 inclusief het bestuursverslag. Daarbij is specifiek de rechtmatigheid en doelmatigheid vastgesteld, met inachtneming van de informatie uit het accountantsrapport. De accountant is in oktober 2019 opnieuw voor een jaar benoemd door de Raad van Toezicht. Voor zover mogelijk is nagegaan of wettelijke veranderingen in de school zijn geïmplementeerd.

Alle informatie overziende concludeert de Raad van Toezicht over 2019 dat het College van Bestuur zich houdt aan de richting die aangegeven is door de Raad van Toezicht in het Strategisch Beleidsplan en dat de baten daartoe rechtmatig zijn verworven en de lasten rechtmatig en doelmatig zijn besteed.

De Raad van Toezicht heeft in haar vergaderingen met het College van Bestuur diverse malen als klankbord gefunctioneerd. Daarbij is ondersteuning gegeven aan het College van Bestuur en zijn beleidsadviezen meegegeven.

Deze adviezen hadden met name in het achterliggende jaar betrekking op het te ontwikkelen huisvestingsbeleid vanuit de visie op een uni-locatie en ontwikkeling naar een expertisecentrum. Daarnaast adviseerde Raad van Toezicht de bestuurder beleid te ontwikkelen op benoemingen, gezien de groei van het aantal benoemingen met een kleine omvang. Ook attendeerde de Raad van Toezicht de bestuurder op de ontwikkeling waarbij het aantal leerlingen per WTF steeds minder wordt. Is deze trend gewenst? Tot hoever gaat deze ontwikkeling? De bestuurder is geadviseerd hier beleid op te maken.

Bestuursevaluatie

De Raad van Toezicht heeft in 2019 nog geen evaluatie gehouden met het College van Bestuur en binnen haar eigen gremium. Tijdens de vergaderingen vindt wel een evaluatie plaats van de vergadering. Er wordt momenteel een format voor evaluatie opgesteld. Het is de bedoeling dat de evaluatie in 2020 plaatsvindt.

Besluit

Als Raad van Toezicht zijn we verheugd met de positieve ontwikkelingen die we mogen opmerken binnen onze scholen en binnen de dienst. Tevens ervaren we het als een voorrecht dat de RvT-vergaderingen in goede en constructieve sfeer mogen verlopen en dat de relatie met het College van Bestuur goed en gezond is.

Het past ons als Raad van Toezicht om het College van Bestuur, het managementteam en alle medewerkers te danken voor hun inzet gedurende het afgelopen jaar. Bovenal dank aan de Heere Die ons de kracht heeft gegeven om het werk op de 'eigen' scholen nog te mogen doen. Hij geeft het dat onze leerlingen onderwijs mogen ontvangen, zodat ze hun plekje mogen vinden in de maatschappij. Het is een niet te waarderen goed dat onze leerlingen iets mee mogen krijgen vanuit Gods Woord, dat op onze scholen dagelijks geopend mag worden.

Namens de Raad van Toezicht

Voorzitter,

J. Nijssse

Bijlage B: Jaarverslag van de medezeggenschapsraad

De GMR vergaderde dit jaar vier keer. De directeur /bestuurder was op deze vergaderingen een deel aanwezig. We namen afscheid van de heer L.J. de Korte en na de zomervakantie verwelkomden we de heer J. de Nooijer.

Op deze vergaderingen krijgen we informatie van de bestuurder over diverse zaken aangaande de scholen en de Dienst Ambulante Begeleiding. De GMR heeft een adviserende functie.

Hieronder een aantal onderwerpen die aan de orde kwamen:

Huisvesting van de scholen, onderhoud gebouwen, vakantierooster, protocol "slecht weer", "zwembad". Formatie en personeelsbeleid, identiteit, nalopen schoolgidsen.

Ook werden in voorkomende blijde en droevige gevallen bij het personeel een blijk van medeleven gestuurd.

Het is de wens van de GMR om zich te blijven inzetten voor de belangen van de scholen als geheel, maar in het bijzonder de belangen van de leerlingen, (pleeg)ouder(s)/verzorger(s). Mocht de Heere er Zijn zegen over willen geven.

Namens de Gezamenlijke Medezeggenschapsraad,

J.P. Quist, voorzitter

J. Joosse, secretaris

JAARREKENING 2019

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(na verwerking resultaatbestemming)

	2019	2018
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	425.459	433.932
Financiële vaste activa	-	19.000
	425.459	452.932
Vlottende activa		
Vorderingen	262.730	180.268
Liquide middelen	1.327.820	1.284.714
	1.590.550	1.464.981
Totaal	2.016.009	1.917.913
PASSIVA		
Eigen vermogen	1.518.371	1.485.386
Voorzieningen	182.371	145.196
Kortlopende schulden	315.268	287.330
Totaal	2.016.009	1.917.913

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De uitbraak van Covid-19 heeft zich in 2020 razendsnel ontwikkeld. Maatregelen die door diverse overheden zijn genomen om het virus in te perken hebben negatieve gevolgen gehad voor de (economische) activiteit. Wij hebben een aantal maatregelen genomen om de effecten van het Covid-19-virus te bewaken en te voorkomen, zoals veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze medewerkers (zoals beperking van sociale contacten en vanuit huis werken). In dit stadium zijn de gevolgen voor onze activiteiten en onze resultaten beperkt. Wij zullen het beleid en het advies van de diverse nationale instellingen blijven volgen en zullen tegelijkertijd ons uiterste best doen om onze activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten zonder daarbij de gezondheid van onze medewerkers in gevaar te brengen.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

	2019	Begroting 2019	2018
Baten			
Rijksbijdragen	3.471.598	3.363.712	3.235.234
Overheidsbijdragen			
en -subsidies overige overheden	1.020	10.000	5.207
Overige baten	134.172	86.200	77.941
Totaal baten	3.606.790	3.459.912	3.318.382
Lasten			
Personeelslasten	3.233.306	3.197.877	3.074.631
Afschrijvingen	60.287	54.366	54.584
Huisvestingslasten	88.766	91.000	84.020
Overige lasten	191.446	206.450	203.008
Totaal lasten	3.573.806	3.549.693	3.416.243
Saldo baten en lasten	32.984	89.781-	97.861-
Financiële baten en lasten	-	2.000	124
RESULTAAT BOEKJAAR	32.984	87.781-	97.737-

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Het bestuur stelt voor om het resultaat over 2019 ad € 32984 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	64.817-
Bestemmingsreserves publiek	95.029
Bestemmingsreserves privaat	2.811
Bestemmingsfonds privaat	39-
Totaal	32.984

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	32.984	97.861-
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:		
- Aanpassingen voor afschrijvingen	60.287	54.584
- Mutaties van voorzieningen	37.175	27.216
	97.462	81.800
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	82.462-	44.734
- Mutaties kortlopende schulden	27.938	9.549
	54.524-	54.283
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	75.922	38.222
Ontvangen interest	-	124
Totaal	-	124
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>75.922</i>	<i>38.346</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des) Investerings in materiële vaste activa	51.815-	49.903-
Mutaties overige financiële vaste activa	19.000	19.000-
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>32.815-</i>	<i>68.903-</i>
Mutatie van liquide middelen	43.107	30.557-

GRONDSLAGEN

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 24 juni 2020

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden.

Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag.

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.

Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur de afschrijvingstermijn vastgesteld.

Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingstermijnen toegepast:

	Jaren		Jaren
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	10
Permanente gebouwen	40	Inrichting speellokaal	20
Noodlokalen	15	Vloerbedekking	20
Houten berging	15	Overige inrichting	20
Dienstwoning	40	ICT	5
Terreinen	0	Bekabeling	20
Inventaris en apparatuur		Onderwijsleerpakket	
Leerlingensets	20	Leermethoden	8
Docentenset	10	Software bij methoden	8
Bureaustoelen	10	Overige materiële vaste activa	
Schoolborden (krijt/white)	20	Vervoermiddelen	8
Kasten	20	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	15
Overig	20	Betegeling schoolplein	15
Keukenapparatuur	10	Overige materiële vaste activa	15
Digitale schoolborden	8	Zonnepanelen	15

Vlottende activa

Vlottende vorderingen

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Ministerie van OCW

Onder deze post is het verschil opgenomen tussen het deel van de toegekende rijksbijdragen over het schooljaar 2019-2020 dat betrekking heeft op 2019 en de in 2019 ontvangen bedragen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming.

Bestemmingsreserves publiek

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van publieke geldstromen, waaraan het bestuur een bestemming heeft toegekend.

Bestemmingsreserves privaat

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Bestemmingsfondsen privaat

Hieronder worden de bestemmingsfondsen opgenomen die gevormd zijn vanuit private middelen, waaraan een specifieke bestemming is toegekend door derden.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de stichting komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter egalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018, 2019 en 2020 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Dit wordt ook voor deze onderwijsinstelling gevolgd.

Voorziening jubileumuitkeringen

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag. De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 750 per FTE.

Kortlopende schulden

Vlottende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Overlopende passiva

Hieronder zijn de nog niet-bestede geoormerkte gelden opgenomen van de ontvangen OCW-subsidies. OCW-subsidies waarop geen oormerking van toepassing is, worden ten gunste van het verslagjaar gebracht waarop deze betrekking hebben.

De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten

De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.

De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.

De kosten van opname van BAPO komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. De dekkingsgraad per balansdatum is 97,8%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremies die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Financiële kengetallen

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / balanstotaal

Solvabiliteit 2: eigen vermogen + voorzieningen / balanstotaal

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Liquiditeit (quick ratio): vlottende activa - voorraden / kortlopende schulden (indien geen voorraad op de balans is gewaardeerd, is dit kengetal gelijk aan de current ratio)

De rentabiliteit is berekend door het exploitatieresultaat te delen op het totaal baten.

De kapitalisatiefactor is als volgt berekend:

$$\frac{\text{totaal kapitaal -/- gebouwen en terreinen}}{\text{(totale baten + financiële baten)}}$$

Het weerstandsvermogen is als volgt berekend:

$$\frac{\text{eigen vermogen -/- materiële vaste activa}}{\text{rijksbijdragen}}$$

KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE

	2019	2018
Solvabiliteit 1	0,75	0,77
Solvabiliteit 2	0,84	0,85
Liquiditeit (current ratio)	5,05	5,10
Liquiditeit (quick ratio)	5,05	5,10
Rentabiliteit	0,91%	-2,95%
Kapitalisatiefactor (incl. privaat)	52,06%	53,48%
Weerstandsvermogen (-/- MVA)	31,48%	32,50%

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

Materiële vaste activa

	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen	Des- investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
Gebouwen en terreinen	154.688	12.568	142.119	-	-	3.867	138.252	154.688	16.436
Inventaris en apparatuur	592.149	405.771	186.378	46.240	4.166	33.542	194.910	533.985	339.075
Andere vaste bedrijfsmiddelen	309.790	204.355	105.434	5.575	2.352	16.360	92.297	296.406	204.109
Totaal	1.056.627	622.695	433.932	51.815	6.518	53.769	425.459	985.079	559.620

Desinvesteringen

	Aanschafprijs	Afschrijvingen	Desinvestering
Inventaris en apparatuur	104.404	100.238	4.166
Andere vaste bedrijfsmiddelen	18.958	16.607	2.352
Totaal	123.363	116.845	6.518

Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen en verstrekte leningen	Des- investeringen en aflossingen	Waardever- anderingen	Boekwaarde 31-12-2019
Overige vorderingen	19.000	-	19.000-	-	-
Totaal	19.000	-	19.000-	-	-

Toelichting financiële vaste activa

De overige vordering betreft een uitgekeerde transitievergoeding aan een personeelslid waarvoor vanaf 01-04-2020 compensatie kan worden aangevraagd bij het UWV. Deze vordering is in de jaarrekening 2019 gepresenteerd onder de overige kortlopende vorderingen.

Vorderingen

	2019	2018
Debiteuren	39.256	17.329
OCW/EZ	163.715	151.536
Gemeenten en GR's	1.020	-
Overige vorderingen	19.000	-
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	33.106	7.802
Overige overlopende activa	6.633	3.600
Overlopende activa	39.739	11.403
Totaal	262.730	180.268

Liquide middelen

	2019	2018
Tegoeden op bank- en girorekeningen	1.327.820	1.284.714
Totaal	1.327.820	1.284.714

Toelichting liquide middelen

De liquide middelen zijn direct opneembaar.

Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2019	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
<i>Algemene reserve</i>	1.219.538	64.817	-	1.154.722
Algemene reserve	1.219.538			1.154.722
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
Bestemmingsreserve ambulante begeleiding	98.804	37	-	98.841
Bestemmingsreserve incidentele loonkosten 2020	-	94.992	-	94.992
	98.804			193.833
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
Bestemmingsreserve algemeen	162.299	2.811	-	165.110
	162.299			165.110
<i>Bestemmingsfonds (privaat)</i>				
Schoolfonds ZML	4.679	27	-	4.706
Schoolfonds SBO	66	66	-	-
	4.745			4.706
Totaal	1.485.386	32.984	-	1.518.371

Toelichting eigen vermogen

De bestemmingsreserve incidentele loonkosten 2020 is gevormd voor het bedrag van de totale kosten van de incidentele salarisbetaling in februari 2020, waarvoor in 2019 financiering door het ministerie van OC&W is verstrekt, welke onder de baten 2019 zijn verantwoord.

Voorzieningen

	Stand per 1-1-2019	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2019	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Personeelsvoorzieningen *	28.889	8.872	-	-	37.760	-	37.760
Voorziening voor groot onderhoud	116.307	35.000	6.697	-	144.610	635	143.975
Totaal	145.196	43.872	6.697	-	182.371	635	181.736

* Personeelsvoorzieningen

	Stand per 1-1-2019	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2019	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Jubileumuitkering	28.889	8.872	-	-	37.760	-	37.760
	28.889	8.872	-	-	37.760	-	37.760

Kortlopende schulden

	2019	2018
Crediteuren	48.093	49.496
Belastingen en premies sociale verzekeringen	106.931	99.065
Schulden ter zake van pensioenen	37.710	41.584
Kortlopende overige schulden	5.725	5.101
	198.460	195.247
<i>Overlopende passiva</i>		
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ *	3.166	3.048
Vakantiegeld en -dagen	96.750	89.036
Overige overlopende passiva	16.891	-
Overlopende passiva	116.808	92.084
Totaal	315.268	287.330

* Verantwoording subsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Toewijzing			De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking			
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
					aankruisen wat van toepassing is	
Lerarenbeurs 18/19	2018/2019		5.066	5.066	☒	☐
Lerarenbeurs 19/20	2019/2020		5.066	5.066	☐	☒
Totaal			10.132	10.132		

G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Toewijzing			Te verrekenen ultimo verslagjaar			
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar
niet van toepassing						
Totaal			-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Toewijzing			Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar			
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar
niet van toepassing						
Totaal			-	-	-	-

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2019	Begroting 2019	2018
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	2.738.417	2.675.275	2.637.404
<i>Overige subsidies OCW</i>			
Geormerkte OCW subsidies	4.948	-	2.019
Niet-geormerkte OCW-subsidies	69.436	33.039	30.519
	74.383	33.039	32.537
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	658.798	655.398	565.293
Totaal	3.471.598	3.363.712	3.235.234

Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
<i>Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies</i>			
Overig	1.020	-	5.207
	1.020	-	5.207
Overige overheidsbijdragen	-	10.000	-
Totaal	1.020	10.000	5.207

Overige baten			
Ouderbijdragen	14.517	23.000	22.608
<i>Overige</i>			
Bestuursbaten	6.748	8.200	6.716
Overige baten personeel	112.461	55.000	48.316
Overige	446	-	300
	119.655	63.200	55.332
Totaal	134.172	86.200	77.941

2019

Begroting 2019

2018

Personeelslasten*Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten*

Lonen en salarissen	2.174.051	2.165.302	2.037.132
Sociale lasten	370.553	318.172	358.202
Premies Participatiefonds	9.225	-	10.713
Premies VFGS	74.454	68.053	64.199
Pensioenlasten	315.082	247.467	271.024
	2.943.364	2.798.994	2.741.269
<i>Overige personele lasten</i>			
Dotaties personele voorzieningen	8.872	-	2.880
Personeel niet in loondienst	262.038	291.983	343.259
Overige			
(Na)scholingskosten	40.366	55.000	44.332
Kosten werving personeel	20.486	10.000	13.995
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	10.342	5.000	2.128
Representatiekosten personeel	20.937	18.000	10.268
Kosten federatie	22.830	16.200	17.487
Overige	4.969	2.700	734
Totaal overige	119.930	106.900	87.476
	390.839	398.883	433.615
Af: uitkeringen	100.897	-	100.253
Totaal	3.233.306	3.197.877	3.074.631

Het aantal personeelsleden over 2019 bedroeg gemiddeld 49 FTE. (2018 47)
 Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen	3.867	3.867	3.867
Inventaris en apparatuur	37.708	32.153	31.416
Andere vaste bedrijfsmiddelen	18.712	18.346	19.300
Totaal	60.287	54.366	54.584

Huisvestingslasten

Huur	-	3.300	-
Onderhoud	22.481	20.000	19.803
Energie en water	23.633	25.000	21.268
Schoonmaakkosten	2.230	1.700	2.444
Belastingen en heffingen	5.422	6.000	5.505
Dotatie voorziening onderhoud	35.000	35.000	35.000
Totaal	88.766	91.000	84.020

2019

Begroting 2019

2018

Overige lasten*Administratie- en beheerslasten*

Administratie en beheer	31.986	29.000	31.058
Accountantslasten (controle jaarrekening)	4.507	5.000	2.414
Telefoon- en portokosten e.d	5.958	6.000	5.155
Kantoorartikelen	645	1.800	569
Stichtingslasten	43	7.000	1.081

43.140

48.800

40.276

Inventaris en apparatuur

Onderhoud inventaris/apparatuur	6.934	5.000	12.809
---------------------------------	-------	-------	--------

6.934

5.000

12.809

Leermiddelen

Onderwijsleerpakket	43.730	58.200	61.871
Computerkosten	20.154	31.200	15.261
Kopieer- en stencilkosten	21.647	15.000	20.376
Overige lasten	2.661	500	2.845

88.192

104.900

100.354

Overige

Kantinekosten	9.981	12.000	8.150
Cultuureducatie	10.349	6.900	10.854
Abonnementen	2.729	5.100	1.737
Medezeggenschapsraad	102	250	108
Overige	30.019	23.500	28.719

53.181

47.750

49.568

Totaal

191.446

206.450

203.008

Specificatie honorarium

Onderzoek jaarrekening	4.507	5.000	2.414
------------------------	-------	-------	-------

Accountantslasten

4.507

5.000

2.414

Financiële baten en lasten

Rentebaten	-	2.000	124
------------	---	-------	-----

Totaal

-

2.000

124

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, meerderderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Eigen vermogen 31-12-2019	Resultaat jaar 2019	Omzet	Art. 2:403 BW ja/nee	Deelneme-percentage	Consolidatie ja/nee
	niet van toepassing												

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelneme-percentage
1.	Berséba	Vereniging	Utrecht	nee	nee	nee		n.v.t.
2.	Colon	Vereniging	Middelburg	nee	nee	nee		n.v.t.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelneme-percentage
	niet van toepassing							

WNT-verantwoording 2019 - Stichting voor Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag in Zeeland

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting voor Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag in Zeeland van toepassing zijnde regelgeving:

Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	3
Totaal aantal complexiteitspunten	6

Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor Stichting voor Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag in Zeeland is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse B, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 127000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Het individuele WNT-maximum voor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Bedragen x € 1	EJ de Korte	J de Nooijer	EJ de Korte
Gegevens 2019			
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/07	01/01 - 31/12	01/01 - 31-07
Omvang dienstverband (in fte)	0,4	0,5	0,4
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	ja	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 19.084	€ 28.099	€ 21.348
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 4.781	€ 4.560	€ 0
Bezoldiging	€ 23.865	€ 32.659	€ 21.348
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 29.506	€ 63.500	€ 29.506
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018			
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/08 - 31-12	01/01 - 31-12
Omvang dienstverband 2018 (fte)	0,1	0,4	0,4
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	ja	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 12.877	€ 9.074	€ 35.280
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 1.619	€ 1.421	€ 0
Totaal bezoldiging 2018	€ 14.496	€ 10.495	€ 35.280
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2018	€ 14.640	€ 20.333	€ 48.800

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1 **J. Nijse**

Gegevens 2019

Functiegegevens	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01 / 31-12

Bezoldiging

Bezoldiging	€ 2.250
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 19.050
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder**Gegevens 2019**

Naam topfunctionaris	Functie(s)
H.J. Knulst	Lid
S. de Vos	Lid
P.M. Bouwense	Lid

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Er is een overeenkomst gesloten voor de inkoop van expertise ten behoeve van de ambulante dienst. De hieruit voortvloeiende verplichting bedraagt ultimo 2019 € 37.125

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opname zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting voor speciaal onderwijs op Gereformeerde Grondslag in Zeeland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting voor speciaal onderwijs op Gereformeerde Grondslag in Zeeland te Kapelle gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor speciaal onderwijs op Gereformeerde Grondslag in Zeeland op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor speciaal onderwijs op Gereformeerde Grondslag in Zeeland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf ' 2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het toezichthoudend bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het toezichthoudend bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Registeraccountants

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

Registeraccountants

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Veenendaal

A12 Registeraccountants B.V.

**Marco Peter
Burger**

Digitaal ondertekend
door Marco Peter
Burger
Datum: 2020.06.25
09:35:51 +02'00'

M.P. Burger RA CIA

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE SAMUËLSCHOOL

	<i>2019</i>	<i>Begroting 2019</i>	<i>2018</i>
Baten			
Rijksbijdragen	1.611.840	1.572.757	1.509.320
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	1.020	5.000	2.214
Overige baten	44.666	23.000	31.126
Totaal baten	<u>1.657.526</u>	<u>1.600.757</u>	<u>1.542.659</u>
Lasten			
Personeelslasten	1.360.244	1.332.954	1.273.913
Afschrijvingen	56.420	50.499	50.717
Huisvestingslasten	88.766	91.000	84.020
Overige lasten	190.751	197.250	201.377
Totaal lasten	<u>1.696.181</u>	<u>1.671.703</u>	<u>1.610.027</u>
Saldo baten en lasten	38.655-	70.946-	67.368-
Financiële baten en lasten	-	1.000	71
Netto resultaat	<u>38.654-</u>	<u>69.946-</u>	<u>67.297-</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE EBEN-HAËZERSCHOOL

	<u>2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>2018</u>
Baten			
Rijksbijdragen	1.542.174	1.476.455	1.393.889
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	-	5.000	2.993
Overige baten	68.210	55.000	40.099
Totaal baten	<u>1.610.384</u>	<u>1.536.455</u>	<u>1.436.981</u>
Lasten			
Personeelslasten	1.551.136	1.541.420	1.505.435
Totaal lasten	<u>1.551.136</u>	<u>1.541.420</u>	<u>1.505.435</u>
Saldo baten en lasten	59.248	4.965-	68.454-
Financiële baten en lasten	-	1.000	47
Netto resultaat	<u>59.247</u>	<u>3.965-</u>	<u>68.407-</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE DIENST AMBULANTE BEGELEIDING

	<i>2019</i>	<i>Begroting 2019</i>	<i>2018</i>
Baten			
Rijksbijdragen	317.583	314.500	332.026
Overige baten	14.548	-	-
Totaal baten	<u>332.131</u>	<u>314.500</u>	<u>332.026</u>
Lasten			
Personeelslasten	321.926	323.503	295.283
Overige lasten	652	2.200	549
Totaal lasten	<u>322.578</u>	<u>325.703</u>	<u>295.833</u>
Saldo baten en lasten	9.553	11.203-	36.193
Financiële baten en lasten	-	-	6
Netto resultaat	<u>9.552</u>	<u>11.203-</u>	<u>36.199</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE STICHTING

	<u>2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>2018</u>
Baten			
Ledencontributies	2.623	2.000	2.110
Collecten kerken/donaties/giften	4.081	3.000	4.463
Bijdrage leerlingenvervoer	-	2.000	-
Bijdragen m.b.t. fondsen	45	1.200	143
Totaal baten	<u>6.748</u>	<u>8.200</u>	<u>6.716</u>
Lasten			
Personele lasten	25	-	60
Representatiekosten	-	1.000	140
Lasten leerlingenvervoer	-	3.000	535
Afschrijvingen	3.867	3.867	3.867
Lasten m.b.t. fondsen	18	1.000	347
Overige lasten	-	2.000	-
Totaal lasten	<u>3.910</u>	<u>10.867</u>	<u>4.948</u>
Saldo baten en lasten	2.838	2.667-	1.768
Netto resultaat	<u>2.838</u>	<u>2.667-</u>	<u>1.768</u>

In de stichtingslasten zijn de 'afschrijvingen' meegenomen. Bij de toelichting op de staat van baten en lasten zijn deze kosten niet onder de stichtingslasten maar onder afschrijvingen gerubriceerd.